

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE
nr 12/1986-87 med anledning av

- 1) Itm Anders Johanssons m.fl. hemställningsmotion till landskapsstyrelsen om en utredning angående utvecklande av energiproduktion som grundar sig på förnyelsebara energikällor, samt
- 2) Itm Olof Janssons m.fl. hemställningsmotion till landskapsstyrelsen om vindhastighetsmätningar för utvärderingar av vindkraftens utvecklingsmöjligheter.

Landstinget har den 24 november 1986 inbegärt finansutskottets yttrande över motion nr 3/1986-87 och den 20 mars 1987 över motion nr 53/1986-87. Utskottet har med hänvisning till 23 § arbetsordningen beslutat behandla motionerna i ett gemensamt betänkande.

Utskottet, som i ärendet hört överinspektören Göran Frantzén, verkställande direktören för Ålands kraftverksaktiebolag Erling Gustafsson och tillträdande verkställande direktören för Ålands kraftverksaktiebolag Henning Lindström, får anföra följande.

I motion nr 3 föreslås att frågan om utvecklande av förnyelsebar energiproduktion skulle utredas.

Energiförbrukningen i landskapet baserar sig traditionellt på icke-förnyelsebara energikällor medan de förnyelsebara hittills endast i liten utsträckning varit föremål för diskussion och användning. De undersökningar som gjorts har i första hand gällt flis och vindkraft. Flis, i likhet med solenergi, jord- och vattenenergi, används också i viss utsträckning. Vidare används på Åland ett antal olika typer av värmeåtervinning. Möjliga alternativ skulle också bioteknisk energi kunna vara medan vågkraft däremot förutsätter förekomsten av tidvatten.

Frågan om landskapets energiförsörjning har varit föremål för behandling i finansutskottet vid flera olika tillfällen, och landstinget har med anledning av motioner också hemställt om att landskapsstyrelsen skulle ägna energiproblemen i landskapet erforderlig uppmärksamhet (Fu bet.nr 9/1977-78) och att ett energipolitiskt prog-

ram skulle utarbetas (Fu.bet.nr 14/1979-80). I samband härmed har det konstaterats att det i landskapet inte finns förutsättning för någon grundforskning inom det här området, däremot finns det behov av att följa upp vad som sker inom det här området på andra håll för att utröna vad som kan tänkas vara tillämplbart på Åland.

Tidigare fanns i landskapet ett energiråd men i och med den nya ellagen (38/82) kom dess uppgifter att överflyttas på elförsörjningsdelegationen. Delegationen är ett organ som har till uppgift att biträda landskapsstyrelsen vid handläggningen av ärenden som ansluter sig till landskapets elförsörjning, men den kan också åläggas andra än i ellagen avsedda uppgifter rörande energiförsörjning. Årligen uppgör delegationen ett förslag till elförsörjningsplan som antas av landskapsstyrelsen. Hittills har dock inte förnyelsebara energikällor behandlats i samband härmed. Planeringen av den traditionella elförsörjningen är alltså tillfredsställande löst, men vad gäller de förnyelsebara energikällorna saknas en samlad uppföljning. Eftersom frågorna dock ligger inom det område som elförsörjningsdelegationen enligt ellagen kan handha anser finansutskottet att landskapsstyrelsen lämpligen kunde ge delegationen i uppgift att kontinuerligt följa med utvecklingen av sådan energiproduktion som är baserad på förnyelsebara energikällor. Vidare bör landskapsstyrelsen tillse att dessa frågor får en tillfredsställande och ändamålsenlig uppföljning.

I finansmotion nr 53 föreslås att vindmätningar för utvärdering av vindkraftens utvecklingsmöjligheter också utförs i skärgården.

Till de förnyelsebara energikällor som varit föremål för särskilt intresse i landskapet hör vindkraften. Genom en finansmotion upptog landstinget medel för att vindmätningar skulle kunna göras på olika platser i landskapet (Fu bet.nr 3/1977-78). Utrustning hyrdes och mätningar utfördes, dock endast på en plats på fasta Åland nämligen i Hellesby 1979-81. Utskottet anser därför att resultatet inte är tillräckligt omfattande som grund för en utvärdering utan anser det finnas skäl att göra ytterligare mätningar. I sammanhanget kan också konstateras att handels- och industriministeriet i riket genomfört ett större projekt med mätningar och Imatran Voima har tagit i bruk ett relativt stort vindkraftverk där det bedrivs omfattande forskning. Eftersom man där besitter stor sakkunskap på området anser finansutskottet att landskapsstyrelsen kunde undersöka om det finns intresse för ett samarbete ifråga om provmätningar i den åländska skärgården.

Med hänvisning till det anförda får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget hos landskapsstyrelsen hemställer om en kontinuerlig uppföljning för utvecklande av energiproduktion som grundar sig på förnyelsebara energikällor där de miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna beaktas samt

att Landstinget hos landskapsstyrelsen hemställer om att åtgärder utan dröjsmål vidtas för genomförande av vindhastighetsmätningar även i skärgården i syfte att utvärdera vindkraftens utvecklingsmöjligheter.

Mariehamn den 31 mars 1987.

På finansutskottets vägnar:

Roger Jansson
ordförande

Elisabeth Naclér
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Roger Jansson, vice-ordföranden Olof Jansson samt ledamöterna Lundberg, Sundblom och Tuominen.